

ชุดใบความรู้และแบบฝึกหัด เรื่อง คำพ้อง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จัดทำโดย
นายเจตน์ณรงค์ ลารรัมย์
ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

โรงเรียนวัดบ้านกลุงเหล็ก
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1

ใบความรู้ เรื่อง คำพ้องรูป

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่น ๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไรแล้วจึงอ่านให้ถูก

ตัวอย่าง ในเพลงนี้ฉันน่าจะควรจะเพลๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้ว ประเทศชาติจะได้สงบสุขเสียที

- เพลา (เพ-ลา) คำแรกเป็นคำนาม หมายถึง กาล , คราว
- เพลา (เพลา) คำที่สองเป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เบาลง

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
ครุ	ครุ	ภาชนะสานชนิดหนึ่ง
	คะ-รุ	ครุ, หนึ่ง
ปรัมมาส	ปุรา-มาด	ดูถูก
	ปะ-รา-มาด	การจับต้อง การลูปคลำ
พยาธิ	พะ-ยา-ธิ	ความเจ็บไข้
	พะ-ยาด	ชื่อสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังชนิดหนึ่ง
เพลา	เพลา	แกน, ดุ่มลื้อ, เบาลง
	เพ-ลา	เวลา
สระ	สระ	แอ่งน้ำขนาดใหญ่, ขำระล้าง
	สระ-หระ	อักษรแทนเสียงสระ
กริ	กริ	กระดูกแหลมที่หัวกุ้ง
	กะ-รี	ข้าง
เขมา	เข-มา	เกษม สบายใจ ความพ้นภัย
	ขะ-เหมา	ชื่อโกฐชนิดหนึ่งใช้เป็นเครื่องยาไทย; ดำ
แถม	แถม	ชื่อพรรณไม้ชนิดหนึ่ง
	ขะ-แม	คนเขมร
ครุ	ครุ	ภาชนะสานชนิดหนึ่ง ใช้ตักน้ำ รูปกลมๆ; ยาชัน
	คะ-รุ	ครุ; หนัก

ใบความรู้ เรื่อง คำพ้องรูป

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
ตณฺ	ตะ-นุ	ตัว ตณ; ฉันทน์ ข้าพเจ้า
	ตะ-หนุ	ชื่อเต่าทะเลชนิดหนึ่ง
ตฺร	ตฺร	ที่ซึ่งคน ตะราง เรือนจำนักโทษ คุณ
	ตะ-ร	ต้นไม้
ทิว	ทิว	แถวหรือแนวแห่งสิ่งๆ ที่ติดเนื่องกันไปยาวยืดยาว ธรรมชาติรอบนอก
	ทิ-วะ	วัน สวรรค์ ชั้นฟ้า เทวโลก
เทว	เท-วะ	เทวดา
	ทะ-เว	สอง
ปรัก	ปรัก	เงิน
	ปะ-หรัก	หัก
ปฺรา-มาส	ปฺรา-มาด	ดูถูก
	ปะ-รา-มาด	การจับต้อง การลูบคลำ
ปิก-เป้า	ปิก-กะ-เป้า	ชื่อปลาอย่างหนึ่ง
	ปิก-เป้า	ชื่อวัวชนิดหนึ่งมีหางยาว
ผิว	ผิ-วะ	ถ้าว่า หากว่า แม้กว่า
	ผิว	ส่วนที่มีลักษณะต่างๆ เป็นพื้นหุ้มอยู่ภายนอกสุด
พยาธิ	พะ-ยา-ทิ	ความเจ็บไข้
	พะ-ยาต	ตัวเชื้อโรคจำพวกหนึ่งที่เกิดในกาย; ชื่อโรคอย่างหนึ่งเกิดที่ผิวหนัง
พลี	พะ-ลี	การบวงสรวง เครื่องบวงสรวง ส่วย การบูชา เสียสละ; มีกำลัง
	พลี	บวงสรวงเชิญเอามา

แบบฝึกหัด เรื่อง คำพ้องรูป

คะแนน

คำชี้แจง : ให้เขียนคำอ่านของคำพ้องรูปที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี่

1. มีการแข่งขันว่าระหว่างว่าจุนกับปักเป้า (.....)

ปลาปักเป้า (.....) เป็นปลาที่มีพิษ

2. คนขม (.....) ปลุกต้นขม (.....) ไว้หลายต้น

3. อาวุธของกุ้ง คือ กรี (.....) อาวุธของกรี (.....) คืองา

4. คุณแม่รักและหวงแขน (.....) ลูกสาวคนนี้นัก

คุณพ่อซ่อนแขน (.....) มาให้เปิดกิน

5. เพล (.....) รถของลุงหัก เพล (.....) นี้มีเข้าตีมาประชิด
เมืองแล้ว

6. ต้นเสมา (.....) ที่อยู่ข้างโบสถ์สูงเกือบเท่าใบเสมา (.....) แล้ว

7. น้องสระ (.....) ผมนเสร็จแล้ว ก็มาฝึกอ่านคำที่มีสระ (.....) ไอ

8. พี่นั่งขัดสมาธิ (.....) เพื่อทำสมาธิ (.....) อยู่ที่ห้องพระ

9. น้องๆ ทบทวนเรื่องสระ (.....) ต่างๆ อยู่ที่ริมสระ (.....) ข้างบ้าน

10. ต้นกาก (.....) มีกาก (.....) มะพร้าวอยู่ใต้ต้น

ใบความรู้ เรื่อง คำพ้องเสียง

คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกันและความหมายก็ต่างกันด้วย
ตัวอย่าง เขาเอาน้ำที่ใช้ล้างรถไปรดน้ำต้นไม้

เขี้ยววู เคี้ยวน้ำแกง อ่านว่า เขี้ยว ซ่อมแซมม ซ้อนส้ม อ่านว่า ส้อม
คุณค่า ฤกษ์ฟ้า ข้าทาส อ่านว่า ค่า สัตว์เลี้ยง ชื่อสัตว์ อ่านว่า สัต

กัน กัน = กัด บัง ห้าม กันต์ = โขน ตัด กรรม = หู กันฐ์ = คอ กัลป์ = ระยะเวลาอันนาน เหลื่อเกิน กันย = ชื่อราศีที่ 6 กันท์ = ข้อความที่แต่งเป็นคำเทศน์เรื่องหนึ่งๆ	กาน กาน = ตัด ราน การ = กิจ ธุระ งาน กาล = เวลา กานท์ = บทกลอน กาฬ = ดำ กานต์ = เป็นที่รัก การณ = เหตุ กาญจน์ = ทอง	จัน จัน = ชื่อต้นไม้ จันท์ = ดวงเดือน จันทร = ชื่อต้นไม้ จันทร = ดวงเดือน ชื่อเทวดา ชื่อวันที่ 2 แห่ง สัปดาห์ จันท์ = ทราย หยาบข้าว สุรา หรือเมรัย
บาด บาด = ทำให้เกิดเป็นแผล บาตร = ภาชนะรับอาหารของพระภิกษุสามเณร บาท = ตก ตกไป บาท = ดิน เงิน ส่วนหนึ่งของคำประพันธ์ บาท = บ่วง บาทก์ = ลูกเต๋า ลูกสกา	พัด พัด = เครื่องโบก โบกหมุน พัช = ดอก พัฒน์ = ความเจริญ พัตร = ผ้า พัทธ์ = ผูก ติด เนื่อง พัสดุ = ผ้า พรรพ = ฝน ภัต ภัตร = อาหาร ข้าว ภัทร = ดี เจริญ ประเสริฐ	สัน สัน = สิ่งที่มีลักษณะสูง ปีก สรรค์ = สร้างให้มีให้เป็นขึ้น สรร = เลือก คัด สันท์ = ปาดง เกลี้ยง นุ่มนวล สันต์ = เจียบ สงบ สัจ ศีล = เปลือกไม้ ศีลย = ลูกศร ชัน = หก
โจด โจทย = คำถามในวิชาคณิตศาสตร์ โจทก์ = ผู้กล่าวหา ผู้ฟ้องความในศาล โจษ = พูดกันแข็งแแซ เล่าลือกันอื้ออึง	กะเลี่ยน เกเขียน = ลั่นไป เกเขียน = ข้อความที่เขียนไว้ในใบลาน ข้อความที่เขียนไว้บนห่อกระดาษคำสั่งหรือหนังสือราชการ เกเขียน = นำนม	ชัน ชัน = ภาชนะสำหรับตักน้ำ ทำให้ตึงโดยวิธีหมุน แข็งแรง หัวเราะ การร้องของไก่หรือนก ชันท์ = ภาค ตอน ส่วนก่อน ชัน ชันธ = ตัว หมู กอง พอก หมวด ชรร์ = ศัสตราวุธชนิดหนึ่งมีคม

แบบฝึกหัด เรื่อง คำพ้องเสียง

คะแนน

คำชี้แจง อ่านความ-เลือกคำ-นำไปใช้ เลือกคำในวงเล็บนำไปเติมให้

ตรงกับความหมาย

1. สุนัขเป็น _____ เลี้ยงที่มีความซื่อ _____ (สัตย์, สัตว์)
2. เมือง _____ มีเหตุ _____ ประหลาด (การณ์, กาญจน์)
3. _____ เวลาผ่านไป _____ โรคก็หมดไป (กาฬ, กาล)
4. ต้น _____ ออกลูกสีเหลืองอร่ามในคืน _____ เพ็ญ (จันทร์, จัน)
5. เด็กคนนี้ _____ ตา _____ รักเหลือเกิน (หน้า, น้า)
6. ผู้หญิงวัย _____ ซื้อมะเป่าราคา _____ (เยา, เยาว์)
7. เขาถูก _____ จันว่าทำ _____ เลขข้อที่ง่ายที่สุดไม่ได้ (โจทย์, โจษ)
8. คุณครู _____ หาผลงานที่สร้าง _____ (สรรค์, สรร)
9. เขา _____ ช้อน _____ ที่หัก (ล้อม, ซ่อม)
10. อธิหมาย _____ ที่จะได้ผู้หญิงคนนั้นมาเป็นคู่ _____ (หมั้น, มั่น)
11. พ่อเอาเชือก _____ กลางระหว่างบันได 2 _____ (ชั้น, คั่น)
12. _____ ถามว่าใครบ้างที่มีของมี _____ (ค่า, ข้า)
13. ภรรยาบอกเขาว่า _____ เล่นการพนันอีก ถ้าไม่เลิกเล่นจะขอ _____ (หย่า, ออย่า)
14. คำว่า _____ ใช้เกี่ยวกับพาหนะ แต่คำว่า _____ ใช้เกี่ยวกับเรื่อง การกิน (รส, รถ)
15. คำว่า“ดี”เป็นคำ _____ แต่การได้พบคนดีเป็นสิ่งที่ _____ (วิเศษ, วิเศษณ์)

ใบความรู้ เรื่อง คำพ้องความหมาย

คำพ้องความหมาย คือ คำที่มีความหมายซ้ำกันหรือเหมือนกัน แต่อ่านต่างกันและเขียนต่างกัน ควรคำนึงถึงการใช้คำพ้องความหมายให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบริบทของคำนั้นเพื่อให้ถูกต้องและเหมาะสมกับการเลือกใช้คำในภาษาไทย

ความหมาย	คำ
พระพุทธเจ้า	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระผู้มีพระภาคเจ้า พระบรมศาสดาจารย์ พระโกลกุตมาจารย์ กระสรเพชช พระสุคต พระโลกนาถ พระมหา มุณินทร์ พระชินวร พระชินสีห์
พระเจ้าแผ่นดิน	กษัตริย์ ขัตติยะ บพิตร ปิ่นเกล้า ผ่านเฝ้า พระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูบาล ภูบดี ภูธร ภูธเรศร์ ไท ไท้ นรินทร์ นเรนทร์ นโรดม ภูมิ เจษฎา ฤาสาช วิชาญ ราช
ใจ	กมล แด ทรวง ทรวงใน มโน मन मान ฤทัย ฤดี หฤทัย อก อูระ กมล , มโน , मन , ดวงใจ , ดวงหทัย , ดวงแด , ฤทัย , ฤดี , หฤทัย
ผู้หญิง	นางเยาว์ , โฉมตรู , พฐ , นางราม , สมร , กัลยา , สตรี , ฤทธิ , นารี , กามินี , พฐ , ฤท , แก้วตา , ดวงสมร , นงคราญ , นงพะงา , บังอร , สายสมร , อนงค์ , ฤสตร , ฤญญา , ฤนยา
ดอกไม้	กรรณิกา กุสุม โกสุม กุสุมาลย์ จราว จาว บุปผ บุปผา บุปผชาติ บุชปะ บุชบา บุชบง บุชบัน บุชวัน บุชงา ผกา พบุ พเยย พวงมาลา มาลัย มาลัย มาลา มาลี สุมน สุมนา สุมาลี
ท้องฟ้า	คณัมพร คณางค์ คณานต์ ทิฆัมพร นภ นภดล นภมณฑล นภา นภาลัย โภยม โภยมาน เวหะ เวหา เวหาส เวहन เวหาช หาว อห อนิลภ อัมพร ดาราภ
น้ำ	กระสินธ์ กาสาร กุณที เกียน คงคา ชกิง ฉกิง ชรกิง ชร ชล ชลชาติ ชลธาร ชลธิ์ ชลธิศ ชลาธาร ชลัมพู ชลาลัย ชลาคัย ชเล ชโลทร ไตย ตระพัง ตะพัง กระพัง ทก ธาร ธารา นที

ความหมาย	คำ
พระจันทร์	แฉะ โคะ จันท์ จันทร จันทรพิมพ์ จันทรมณฑล เดือน ตโมณฑุ ตโมทร แฉง โกษากร โกษรณณ์ นิศากร นิตานาถ นิตาบดี นิตามณี นิตาร์ตัน บุษลัน ปักษาธร พิธู มา มาส รชนิก
พระอาทิตย์	ตโมณฑุ ตะวัน ไถง ทินกร ทิพากร ทิวากร ประภากร พันแสง ภากร ภาณู ภาณูมาศ ภาสกร รพี รพี รวี รวี รังสิมันต์ รังสิมา รำไพ วรุณ สหสรังสี สุริยะ สุริยง สุริยา สุริเยนทร์
เมือง	ธานิน ธานี ธานินทร์ นคร นครินทร์ นครเศศ บุระ ปุระ บุรินทร์ บุรี บุรี ประเทศ พารา กรุง
โลก	โกกุ ฌมา ดาว ธรณี ธรธา ธราดล ธรียตริ ธาตริ ธาตริ ปฐพี ปฐวี ปถพี ปัทพี ปัทวี ผงอน
ป่า	อรัญ อรัญ อรัณย์ อรัณย์ อรัญญิก ชระงม วนวัน พนา พนาวัน พนาลี พนาลัย พนาวา พนาเวศน์ พนาราม พนาตร พนาสนก์ พนาสนก์ ไพธ สนก์ ไพธสนก์ พงไพธ
ท้องฟ้า	อัมพร , คัคณานต์ , นภาลัย , โพยม , นภางค์ , ทิฆัมพร , เวหา , หาว , เวหาส
แผ่นดิน	ธรณี , ปฐพี , ธาตริ , ธรธา , หล้า , เมทินี , ภูมิ , ภพ , พสุธา , ธาตริ , โลก ธาต , ธราดล
ภูเขา	คีรี , สิงขร , บรรพต , ไศล , คิขริน , สิงขร , พนม , ภู , ภูผา
ป่า	ไพธ , พง , ดง , อรัญ , พนา , ชัฏ , เลื่อน , พนัส , ไพธวัน , พงพี , พงไพธ , ไพธสนก์
ไฟ	อัคคี , เตโช , เพลิง , อัคนี , บาพก , ภูณท์ , ปราพก

แบบฝึกหัด เรื่อง คำพ้องความ

คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน
ไว้ด้วยกัน

คงคา บุปผา ช้าง พารา ตะวัน บุชบา พนา
นคร สาคร ผกา สุริยา นกั ราชธานี ไพรวณ
มาลี ขลาลัย กรุง ทิพากร ไพรสัณท์ ทินกร

แบบฝึกหัด
เรื่อง คำพ้องความ

คะแนน

A blank sheet of paper with a black border and a black clip on the top left corner. The paper has four horizontal red dashed lines for writing.A blank sheet of paper with a black border and a black clip on the top left corner. The paper has four horizontal red dashed lines for writing.